

II. Stav a vývoj státních finančních aktiv

1. Operace na bankovních depozitních účtech SFA

Vývoj státních finančních aktiv ve formě **peněžních prostředků uložených na depozitních účtech** u České národní banky lze v roce 2009 charakterizovat takto:

- Prostředky na bankovních depozitních účtech SFA měly téměř výhradně charakter korunových netermínovaných vkladů. Stav těchto korunových depozit, které tvoří jednu ze základních složek souhrnného účtu státní pokladny, dosáhl na konci roku 2009 úrovně 62,5 mld. Kč, což představuje téměř 96 % celkového stavu bankovních depozit SFA. Z cizoměnových depozitních účtů SFA byl aktivován pouze euroúčet dluhové služby se zůstatkem cca 100,2 mil. EUR (tj. cca 2,6 mld. Kč) a účet pro kauce uchazečů o deblokace se zůstatkem cca 56 tis. USD (tj. cca 1 mil. Kč).
- Prakticky veškeré příjmové, výdajové a částečně i financující operace probíhající na korunových depozitních účtech SFA se od roku 2001 staly součástí operací státního rozpočtu, a to převážně rozpočtové kapitoly Operace státních finančních aktiv (OSFA), zčásti též

rozpočtové kapitoly Státní dluh (finančně technické transfery na umořovacím účtu k úhradě diskontovaných debetních úroků z emisí SPP a SDD) a rozpočtové kapitoly VPS (příjmy z prémie při emisích SDD). Do financování schodku státního rozpočtu jsou tak vedle prostředků z emisí státních dluhopisů a prostředků z úvěrů přijatých od EIB zapojovány i prostředky na depozitních účtech SFA, resp. použití těchto prostředků z minulých let.

- Financování salda příjmů a výdajů rozpočtové kapitoly OSFA je zajištěno z depozit SFA, které kromě toho kryjí též značnou část výdajů transferovaných z kapitoly OSFA do jiných rozpočtových kapitol a jejichž rozsah v roce 2009 činil cca 1,6 mld. Kč. . Od konce roku 2002 je krytí těchto transferovaných výdajů zčásti zajišťováno i z prostředků přijatých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí, konkrétně z čerpaných infrastrukturálních půjček od EIB, kde příslušné úvěrové prostředky směřované na účelové depozitní účty SFA kryjí výdaje příslušných rozpočtových kapitol (MD a jiných). V roce 2009 byly rozpočtové transfery těchto infrastrukturálních výdajů uskutečněny v rozsahu cca 13,7 mld. Kč a úvěrovými zdroji ze zahraničí pokryty v rozsahu zhruba 11,9 mld. Kč, tj. na účtu prostředků z EIB došlo k čerpání zdrojů z předchozího roku ve výši 1,8 mld. Kč.
- Obdobně jako v předchozích letech nebyly ani v roce 2009 prostředky depozitních účtů SFA zapojeny k finančnímu krytí poskytnutých státních půjček, neboť čerpání nových státních půjček nebylo v kapitole OSFA rozpočtováno. Ve prospěch depozitních účtů SFA byly realizovány pouze splátky závazku z realizované státní záruky v celkové výši 8,8 mil. Kč, které Mitas, a.s. uhradila na základě uzavřené dohody o narovnání.
- Finanční investování dočasně volných prostředků na depozitních účtech SFA se v roce 2009 přímo týkalo Jaderného účtu zřízeného podle atomového zákona č. 18/1997 Sb. a v souladu s novelou zákona č.218/2000 Sb. rovněž účtu Rezervy pro důchodovou reformu. Rozsah tohoto krátkodobého a zčásti i střednědobého finančního investování prostředků uvedených účtů SFA dosáhl za rok 2009 částky 248,4 mld. Kč, přičemž stav držených cenných papírů z titulu tohoto finančního investování přesáhl na konci uvedeného roku úroveň 34,7 mld. Kč (z toho 13,5 mld. Kč se týkalo Jaderného účtu a téměř 21,2 mld. Kč se týkalo účtu Rezervy pro důchodovou reformu).
- Podrobnější **přehled o příjmových a výdajových operacích** realizovaných v roce 2009 **na depozitních bankovních účtech SFA** v porovnání se schváleným rozpočtem a skutečností za rok 2008 je uveden v přílohouvé části tohoto sešitu v tabulce č.2. Komentář k příjmovým a výdajovým operacím kapitoly OSFA, jakož i k uvolňování účelově určených prostředků SFA na krytí výdajů transferovaných do jiných rozpočtových kapitol je uveden v příslušném kapitolním sešitu státního závěrečného účtu. Shrnující pohled na příjmové a výdajové operace korunových depozitních účtů SFA doplněný kvantifikací financování jejich přebytkového salda podává následující tabulka:

Tabulka č. 2

v mil.Kč

	Skutečnost za rok 2008	Schválený rozpočet 2009	Skutečnost za rok 2009	Plnění rozpočtu v %	Index 2009/2008
A. Příjmy z operací na účtech SFA celkem	53 528,1		30 947,1	x	57,8
v tom: příjmové operace kapitoly OSFA	13 086,9	4 849,5	8 550,2	176,3	65,3
ostatní příjmové operace SFA	40 441,2		22 396,9	x	55,4
B. Výdaje z operací na účtech SFA celkem	24 668,8		38 554,9	x	156,3
v tom: výdajové operace kapitoly OSFA	1 522,3	1 718,8	1 539,1	89,5	101,1
transfery z OSFA do jiných rozpočtových kapitol	11 021,7	1 807,0	1 642,8	90,9	14,9
ostatní výdajové operace SFA	12 124,8		35 373,0	x	291,7
Saldo příjmů a výdajů z operací SFA celkem (- schodkové)	28 859,3		-7 607,8	x	-26,4
z toho: za kapitolu OSFA vč. transferů	542,9	1 323,6	5 368,3	405,6	988,8
Financování salda příjmů a výdajů operací SFA	-28 859,3		7 607,8	16,6	x
v tom: z depozit SFA z minulých let	-13 111,1	-1 323,6	-5 368,3	405,6	40,9
z přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	12 568,2	15 823,0	11 918,5	75,3	94,8
z emisí státních dluhopisů	-28 316,4		1 057,6	40,3	x

U operací za kapitolu OSFA včetně transferů došlo v roce 2009 k převaze příjmů nad výdaji ve výši 5 368,3 mil. Kč. Oproti skutečnosti v roce 2008, kdy hodnota schodkového salda příjmů a výdajů činila cca 542,9 mld. Kč to znamenalo výrazný posun v hospodaření s prostředky státních finančních aktiv. Uvedená skutečnost byla ovlivněna především tou skutečností, že výdaje na infrastrukturální projekty financované z úvěrů od EIB se od roku 2009 staly součástí rozpočtové kapitoly Státní dluh. Dalším faktorem byla nižší realizace výdajů, a to jak transferů z kapitoly OSFA do jiných rozpočtových kapitol, tak i přímých výdajových operací. S výjimkou přímých výdajů určených na realizaci reformy veřejné správy, řešení mimořádných situací a posílení infrastruktury ústředních samosprávných celků, které byly čerpány na 66,4 % schváleného rozpočtu (v celkové výši 166,1 mil. Kč), byly ostatní přímé výdaje kapitoly OSFA realizovány v sumách, které se v zásadě neodchylovaly od rozpočtovaných částek. Jednalo se především o úhradu částky 1 270,4 mil. Kč ve prospěch a.s. ČEZ za nákup akcií a.s. ČEPS realizovanou podle vládního usnesení č. 748/2004 a rovněž o výdaje na financování Správy úložišť radioaktivních odpadů (celkem 102 mil. Kč).

Příjmové operace kapitoly OSFA vykázaly v roce 2009 nárůst oproti schválenému rozpočtu o 3,7 mld. Kč, což představuje plnění na 176 %. Na celkových příjmech v rozsahu cca 8,6 mld. Kč se významnou měrou podílely především tyto položky:

- Převod kladného rozdílu příjmů z pojistného na důchodové pojištění a výdajů na dávky důchodového pojištění za rok 2008 ve výši téměř 2,6 mld. Kč;
- Odvody od původců radioaktivních odpadů v částce 1,4 mld. Kč;
- Příjmy z úroků a realizace finančního majetku, které zahrnovaly inkasované dividendy (1,4 mld. Kč) a úrokové výnosy z investování na Jaderném účtu (0,4 mld. Kč) a na účtu Rezervy pro důchodovou reformu (0,3 mld. Kč);
- Transfery části výnosů z prodeje privatizovaného majetku ve výši téměř 1,4 mld. Kč, určené k úhradě části splátky za odkup akcií ČEPS, a.s. od společnosti ČEZ, a.s. a

k financování programů MZe na zajištění prevence před povodněmi a nová protipovodňová opatření;

Výsledné kladné saldo za rozpočtovou kapitolu OSFA, vyčíslené na cca 5 368,3 mil. Kč, fakticky vedlo k zápornému financování z prostředků depozitních účtů SFA a projevilo se tak nárůstem stavu prostředků na příslušných depozitech SFA.

Pokud jde o ostatní příjmové a výdajové operace SFA, realizované převážně na umořovacím účtu, bylo dosažené schodkové saldo z těchto operací ve výši téměř 13 mld. Kč finančně kryto dosaženými výnosy z čerpání dlouhodobých úvěrů a z emisí státních dluhopisů.

Podrobnější přehled o peněžních prostředcích a operacích na korunových depozitních účtech SFA v roce 2009 v členění podle hlavních bloků i jednotlivých účtů SFA je v přílohové části tohoto sešitu uveden v tabulce č.3. **Financující operace** z uvedené tabulky týkající se zejména umořovacího účtu shrnuje v porovnání se skutečností za rok 2008 následující tabulka:

Tabulka č. 3 v mil.Kč

Financující operace na depozitních účtech SFA	Skutečnost za rok 2008	Skutečnost za rok 2009
1. Saldo revolvi ngových a jiných emisí SPP na umořovacím účtu	-3 419,0	9 435,0
2. Výnosy z tuzemských emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	123 633,6	203 028,0
3. Výnosy ze zahraničních emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	49 316,3	49 042,5
4. Splátky jistiny střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů	-80 275,9	-100 012,6
5. Převod výnosů z emisí státních dluhopisů na financující účet státní pokladny	-84 462,0	-189 685,9
6. Uložení prostředků dluhopisového překrytí schodku státního rozpočtu	-1 285,1	1 317,6
7. Výnosy z čerpání přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	12 568,2	11 918,5
8. Splátky jistiny přímých dlouhodobých úvěrů ze zahraničí	-4 498,9	-818,9
9. Ostatní financující operace na umořovacím účtu	-296,3	50 237,9
10. Změna stavu krátkodobých prostředků na depozitních účtech SFA	-28 248,3	-21 393,0
11. Saldo operací finančního investování (-převa ha nákupu cenných papírů)	-11 892,0	-5 461,3
Celkové saldo financujících operací na depozitních účtech SFA	-28 859,4	7 607,8

Ve financujících operacích objemově převažují operace se státními dluhopisy, což souvisí zejména s dluhopisovým financováním výsledného schodku státního rozpočtu. Výsledný rozpočtový schodek za rok 2009 vykázaný ve výši cca 192,4 mld. Kč byl v převážné míře pokryt prostředky z emisí státních dluhopisů v rozsahu 185,8 mld. Kč mld. Kč. Tato částka zahrnuje 103,0 mld. Kč z tuzemských emisí SDD a 54,9 mld. Kč ze zahraničních emisí eurobondů při současném zvýšení krytí z emisí SPP o 9,8 mld. Kč, též čerpání dluhové rezervy financování v rozsahu 24,2 mld. Kč a je třeba ji očistit o část výnosů tuzemských střednědobých a dlouhodobých dluhopisů ve výši 0,8 mld. Kč použitých ke splátkám půjček od Evropské investiční banky a prostředky emitované pro účely mezivládní půjčky Lotyšsku ve výši 5,3 mld. Kč.

Prostředky z emisí dluhopisů se částečně podílely i na překrytí výsledného rozpočtového schodku, které bylo na konci roku 2009 vykázáno ve výši cca 51,6 mld. Kč, současně je třeba zdůraznit, že došlo k použití finanční rezervy ve výši 46,5 mld. Kč z roku 2008, která byla výsledkem investování volných prostředků na účtu řízení likvidity státní pokladny na finančních trzích.

Rozsáhlé **finanční investování** dočasně volných peněžních prostředků státní pokladny probíhalo v roce 2009 na účtu řízení likvidity státní pokladny. V průběhu roku byly realizovány zejména krátkodobé finanční investice do pokladničních poukázek ČNB, SPP a depozitních operací v rozsahu cca 4,1 bil. Kč s celkovým výnosem cca 1,8 mld. Kč, přičemž současně došlo k výraznému nárůstu držby cenných papírů z titulu tohoto finančního investování ze 2 mld. Kč na téměř 76 mld. Kč ke 31.12.2009.

Na jaderném účtu SFA byly za rok 2009 proinvestovány prostředky v objemu 12 890,2 mil. Kč, a to 6 265,9 mil. Kč do REPO operací se zajištěním poukázkami ČNB v nominální hodnotě 6 270 mil. Kč a 1 352,1 mil. Kč do REPO operací se zajištěním státními pokladničními poukázkami v nominální hodnotě 1 353,8 mil. Kč, dále 3 842,1 mil. Kč do nákupu státních pokladničních poukázek (SPP) v nominální hodnotě 3 911 mil. Kč a konečně 1 430,1 mil. Kč do státních dlouhodobých a střednědobých dluhopisů v nominální hodnotě 1 500 mil. Kč. Výnos z finančního investování, dosažený v uvedeném období pro jaderný účet, činil 434,7 mil. Kč.

V souladu s ustanovením § 36 zákona 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech jsou od roku 2008 investovány rovněž volné finanční prostředky uložené na zvláštním účtu Rezervy pro důchodovou reformu. S ohledem na charakter těchto prostředků nebyly realizovány investiční transakce s využitím dlouhodobých instrumentů a prostředky byly ve výši 231 160,9 mil. Kč investovány do REPO operací se zajištěním státními pokladničními poukázkami a poukázkami ČNB (v celkové nominální hodnotě téměř 231 402,9 mil. Kč) a částečně v rozsahu 4 398,1 mil. Kč do nákupu SPP (v celkové nominální hodnotě 4 429 mil. Kč). Výnosy z tohoto finančního investování dosáhly v roce 2009 hodnoty 300,2 mil. Kč.

2. Státní zahraniční pohledávky

Podíl státních zahraničních pohledávek na celkovém stavu státních finančních aktiv se v roce 2009 snížil z 8,3 % na 7,4 %. Rovněž se jednalo i o absolutní snížení celkového stavu těchto pohledávek a to o cca 1,1 mld. Kč, což představovalo jejich relativní snížení o 4,7 %. Co se týče struktury těchto pohledávek nedošlo k žádné výrazné změně.

Tabulka č. 4

v mil. Kč

	Státní zahraniční pohledávky celkem	v tom :					
		vůči zahraničí				vůči tuzemsku	
		vládní pohledávky	podíl v %	převzaté zahraniční pohledávky	podíl v %	pohledávky za deblokátory	podíl v %
S t a v - k 1. 1.2009	22 365,2	14 933,6	66,8	7 060,6	31,6	371,0	1,7
- k 31.12.2009	21 313,6	14 223,8	66,7	6 747,0	31,7	342,8	1,6
Změna stavu za rok 2009	-1 051,6	-709,8		-313,6		-28,2	
z toho : vyúčtované kursové rozdíly	-733,0	-461,4		-248,3		-23,3	

Změny ve stavech jednotlivých bloků zahraničních pohledávek byly vedle kursových rozdílů a připsaných úroků, realizovaných dle příslušných smluvních dokumentů, ovlivněny dalšími operacemi, jak je zřejmé s následujícími přehledů, členěných dle jednotlivých bloků.

Tabulka č. 5

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Vládní pohledávky vůči zahraničí celkem	v t o m	
		v nekonvert. měnách	v konvert. měnách
S t a v k 1. 1. 2009	14 933,6	5 071,7	9 861,9
Vyúčtování připsaných úroků	+362,1	+94,4	+267,7
Splátky ve prospěch příjmů státního rozpočtu	-297,0	-	-297,0
v tom: splátky jistiny	-165,1	-	-165,1
splátky úroků	-21,3	-	-21,3
čisté inkaso z deblokací	-110,6	-	-110,6
Zrušení pohledávek po dohodě s dlužníky	-292,8	-69,1	-223,7
Převody a jiné změny pohledávek	-20,7	-	-20,7
Vyúčtované kursové vlivy	-461,4	-	-461,4
S t a v k 31. 12. 2009	14 223,8	5 097,0	9 126,8

U vládních pohledávek vůči zahraničí činil podíl vyúčtovaných kursových debetních rozdílů na jejich celkovém snížení 65 %. Jejich hodnota byla o 99,2 mil. Kč vyšší než bylo navýšení z titulu připsaných úroků.

Splátky do státního rozpočtu realizované v částce 297 mil. Kč se skládaly ze splátek jistiny a úroků z Alžírsko (174,2 mil. Kč), splátek úroků z Iráku (12,2 mil. Kč) a čistého inkasa z deblokace vůči Barmě (101,7 mil. Kč, při odepsání pohledávky ve výši 47,8 mil. Kč) a Nikaragui (8,9 mil. Kč) u které v souladu s příslušnou mezistátní dohodou se jednalo rovněž o odpis pohledávky v částce 175,9 mil. Kč.

Snížení ve výši 69,1 mil. Kč (tj. 3 623 214 USD) se týkalo pohledávky vůči Kambodži realizované na základě Memoranda od Understanding mezi MF ČR a MF Kambodže o řešení Kambodžského dluhu ze dne 12.5.2008. Částka 833 791 USD, která byla kambodžskou

stranou uhrazena bude použita českou stranou na projekty rozvojové spolupráce v Kambodži a 2 789 423 USD bylo českou stranou odpuštěno.

Za účelem následné deblokace v rámci tzv. odúčtování splátek byly ve výši 20,7 mil. Kč z vládních do převzatých pohledávek převedeny pohledávky vůči Alžírsku.

Tabulka č. 6

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Převzaté zahraníční pohledávky státu celkem	v t o m:	
		pohledávky v nesmě- nitelných měnách	pohledávky ve volných měnách z titulu CDZ
S t a v k 1. 1. 2009 *)	7 060,6	6 377,1	683,5
Vyúčtování připsaných úroků	+176,7	+167,6	+9,1
Splátky ve prospěch příjmů státního rozpočtu	-26,4	-26,4	-
v tom: splátky jistiny	-18,9	-18,9	-
splátky úroků	-1,9	-1,9	-
čisté inkaso z deblokací	-5,6	-5,6	-
Zrušení pohledávek po dohodě s dlužníky	-1,0	-1,0	-
Převody a jiné změny pohledávek	-214,6	-214,6	-
Vyúčtované kursové vlivy	-248,3	-236,4	-11,9
S t a v k 31. 12. 2009 *)	6 747,0	6 066,3	680,7

*) ve stavech pohledávek je u Číny proveden zápočet mezi stavem pohledávky a závazkem, (pohledávka činí 452,9 mil. Kč, z toho je ve výši 36,6 mil. Kč z titulu barterových obchodů a závazek činí 220,9 mil. Kč)

· v pohledávce vůči RF, v částce 2,4 mil. Kč je zahrnuta pohledávka společnosti Robot Prešov z titulu barterových obchodů

U převzatých pohledávek byly debetní kursové rozdíly o 71,6 mil. Kč vyšší než činily připsané úroky a na snížení celkového stavu se podílely 79,2 %.

Splátky ve prospěch rozpočtových příjmů inkasované v celkové výši 26,4 mil. Kč se týkaly splátek jistiny a úroků z Albánie (19,8 mil. Kč) a jistiny z Laosu (1 mil. Kč). V částce 5,6 mil. Kč byly realizovány příjmy z deblokace vůči Alžírsku, při odpisu pohledávky ve výši 4,6 mil. Kč.

Postoupení pohledávek v objemu 235,3 mil. Kč se týkalo převodu pohledávky vůči Indii na společnost FID Group, která realizovala nákup a následný prodej indického zboží. Ve výši 20,7 mil. Kč se jednalo o navýšení pohledávky u Alžírska (převod z bloku vládních pohledávek).

Závazek ČR vůči Kambodži ve výši 3,6 mil. Kč byl zrušen v souvislosti s řešením kambodžského dluhu v bloku vládních pohledávek.

Tabulka č. 7

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Pohledávky za deblokátory zahraničních pohledávek státu celkem	v t o m:	
		za deblokátory pohledávek vůči Rusku	za deblokátory jiných zahraničních pohledávek
S t a v k 1. 1. 2009	371,0	261,1	109,9
Vyúčtování připsaných úroků	-	-	-
Převod čistého inkasa z deblokace do státního rozpočtu *)	-160,9	-	-160,9
Odpis deblokovaných pohledávek (z titulu přecenění)	-79,3	-	-79,3
Převody a jiné změny pohledávek	+235,4	-	+235,4
Vyúčtované kursové vlivy	-23,3	-13,1	-10,2
S t a v k 31. 12. 2009	342,8	248,0	94,8

Pohledávky převedené na deblokující společnosti se na celkovém stavu státních zahraničních pohledávek podílejí pouze 1,6 %. Změna jejich stavu po eliminování kursových vlivů byla ovlivněna pouze operacemi, týkajícími se společnosti FID Group,a.s.(deblokace pohledávky vůči Indii). V objemu 235,4 mil.Kč se jednalo o převod z bloku převzatých pohledávek, úhrada ve prospěch státního rozpočtu činila 160,9 mil. Kč a v částce 79,3 mil. Kč byl realizován ve smyslu smluvních podmínek odpis pohledávky. V souladu s uzavřenou smlouvou byla pohledávka vůči Indii a společnosti FID Group již dořešena.

3. Majetkové účasti u mezinárodních a tuzemských společnostích

Podíl upsaných mezinárodních a tuzemských majetkových účastí na celkovém stavu státních finančních aktiv se v roce 2009 snížil z 38,9 % na 23,5 %, což představovalo jejich relativní snížení o 35 %. Celkem se jednalo o absolutní snížení 36,6 mld. Kč, což bylo především ovlivněno vyjmutím členského podílu v MMF (24,6 mld. Kč) k 30.6.2009, neboť tentýž podíl je již zahrnut v bilanci České národní banky a jeho další uvádění v rámci státních finančních aktiv by tak představovalo neodůvodněnou duplicitu.

Podíl závazků z titulu nesplaceného upsaného kapitálu na celkovém stavu státních finančních pasiv se snížil z 5,3 % na 4,2 %. Došlo rovněž k jejich absolutnímu poklesu o 3,2 mld. Kč, což představovalo jejich relativní snížení o 5,8 %. Tento pokles byl vedle debetních kursových rozdílů způsoben navýšením splaceného kapitálu a rezerv u Evropské investiční banky a splátkou za upsané akcie společnosti ČEPS, a.s.

Účasti u mezinárodních společnostích

V následujícím přehledu jsou uvedeny stavy upsaného kapitálu a jejich změny.

Tabulka č.8

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Stav k 1.1.2009	Změna upsaného kapitálu	Vyúčtované kursové rozdíly	Stav k 31.12.2009
Účast u Mezinárodní banky hospodářské spolupráce	1 292,6		-22,3	1 270,3
Účast u Mezinárodní investiční banky	3 382,4		-58,4	3 324,0
Účast u Evropské banky pro obnovu a rozvoj	4 595,9		-79,4	4 516,5
Účast u Evropské investiční banky celkem	38 182,6		-659,3	37 523,3
v tom: kapitál	33 899,1		-585,3	33 313,8
rezervy	4 283,5		-74,0	4 209,5
Účast u Rozvojové banky Rady Evropy	317,9		-5,5	312,4
v tom: kapitál	300,1		-5,2	294,9
rezervy	17,8		-0,3	17,5
Účast u institucí Světové banky	15 871,3		-798,5	15 072,8
Členské kvóty a kapitálové vklady ČR u MMF	24 136,2	-24 688,9	+552,7	0,0
Účast u společností převedených z ČKA	779,0		0	779,0
Účast ČR u mezinárodních bank celkem	88 557,9	-24 688,9	-1 623,4	62 798,3

Snížení celkového stavu zahraničních majetkových účastí v r.2009 zhruba o 25,8 mld. Kč bylo z 95,7 % způsobeno vyjmutím upsaného a v plné výši splaceného kapitálového vkladu u MMF. Dále se pak již jen jednalo o snížení z titulu změny kursů.

Stavy splaceného upsaného kapitálu charakterizuje následující přehled :

Tabulka č.9

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Stav k 1.1.2009	Změna splaceného kapitálu	Vyúčtované kursové rozdíly a jiné *)	Stav k 31.12.2009
Mezinárodní banka hospodářské spolupráce	463,1		-8,0	455,1
Mezinárodní investiční banka	560,1		-9,6	550,5
Evropská banka pro obnovu a rozvoj	1 206,5		-20,9	1 185,6
Evropská investiční banka celkem	5 231,1	+748,1	-104,0	5 875,2
v tom: kapitál	1 483,1	+212,1	-29,5	1 665,7
rezervy	3 748,0	+536,0	-74,5	4 209,5
Rozvojová banka Rady Evropy	50,9		-0,8	50,1
v tom: kapitál	33,1		-0,5	32,6
rezervy	17,8		-0,3	17,5
Instituce Světové banky *)	1 965,6		-293,0	1 672,6
Členské kvóty a kapitálové vklady ČR u MMF	24 136,2	-24 688,9	+552,7	0,0
Společnosti převedené z ČKA	779,0			779,0
Splacený kapitál ČR u mezinárodních bank celkem	34 392,5	-23 940,8	116,4	10 568,1

poznámka: *) ke dni 30.6.2009 byla provedena valorizace ve výši -240,8 mil. Kč z titulu převýšení korunového vkladu ČR u IBRD v návaznosti na pokles hodnoty USD

Kromě vyúčtovaných kursových rozdílů a vyjmutí členského podílu u MMF ze stavu těchto aktiv došlo k navýšení splaceného kapitálu u Evropské investiční banky (dne 24.3. 2009 byla provedena osmá splátka podílu na upsaném kapitálu a na rezervách, obě tyto splátky představovaly částku 27 749 846,87 EUR, což v korunové protihodnotě bylo zhruba 748,1 mil. Kč a byly provedeny v rámci rozpočtovaných výdajů kapitoly VPS).

V souvislosti s těmito splátkami současně došlo na straně státních finančních pasív u příslušných společností ke snížení závazků z nespliceného upsaného kapitálu.

Tabulka č.10

				v mil. Kč
+ zvýšení stavu - snížení stavu	Stav k 1.1.2009	Změna závazku s nespliceného kapitálu	Vyúčtované kursové rozdíly a jiné *)	Stav k 31.12.2009
Mezinárodní banka hospodářské spolupráce	829,5		-14,3	815,2
Mezinárodní investiční banka	2 822,3		-48,8	2 773,5
Evropská banka pro obnovu a rozvoj	3 389,4		-58,5	3 330,9
Evropská investiční banka celkem	32 951,4	-748,1	-555,2	31 648,1
v tom: kapitál	32 416,0	-212,1	-555,8	31 648,1
rezervy	535,4	-536,0	+0,6	0,0
Rozvojová banka Rady Evropy	266,9		-4,6	262,3
v tom: kapitál	266,9		-4,6	262,3
rezervy	0,0		0	0,0
Instituce Světové banky *)	13 905,7		-505,5	13 400,2
Členské kvóty a kapitálové vklady ČR u MMF	0,0			0,0
Společnosti převedené z ČKA	0,0			0,0
Závazek z nespliceného upsaného kapitálu u mezinárodních společností celkem	54 165,2	-748,1	-1 186,9	52 230,2

poznámka: *) ke dni 30.6.2009 byla provedena valorizace ve výši -240,8 mil. Kč z titulu převýšení korunového vkladu ČR u IBRD v návaznosti na pokles hodnoty USD

Účasti u tuzemských společností

Upsaný kapitál kromě podílu u ČEPS, a.s. byl k 1.1.2009 u všech tuzemských majetkových účastí v plné výši splacen. Splacený kapitál u ČEPS, a.s. k 1.1.2009 činil 5 817 mil. Kč, dne 25.6.2009 byla provedena prostřednictvím rozpočtové kapitoly OSFA ve výši 1 270,4 mil. Kč poslední splátka za upsané akcie, nakoupené od ČEZ, a.s.

Tabulka č.11

v mil. Kč

+ zvýšení stavu - snížení stavu	Stav k	Změny stavu	Stav k
	1.1.2009	za rok 2009	31.12.2009
Exportní garanční a pojišťovací společnosti	520,0	-	520,0
Česká exportní banka	780,0	+338,0	1 118,0
Českomoravské záruční a rozvojové banky	508,0	-	508,0
Česká energetická přenosová soustava	7 087,4	-7 087,4	0,0
Technoexport **)	2 141,0	-2 141,0	0,0
Strojimport **)	138,6	-138,6	0,0
Hotelinvest **)	0,0	-	0,0
Ostatní tuzemské společnosti	0,6	-	0,6
Majetkové účasti převedené z ČKA *)	4 947,4	-1 848,8	3 098,6
v tom : účasti s rozhodujícím vlivem	709,2	-40,0	669,2
účasti s podstatným vlivem	2 429,4	-	2 429,4
ostatní dlouhodobý finanční majetek	1 808,8	-1 808,8	0,0
Účast u tuzemských majetkových účastí ve správě MF	16 123,0	-10 877,8	5 245,2

*) jsou uvedeny jmenovité hodnoty akcií společností, převedených na MF z ČKA

**) v SZÚ za rok 2008 byla hodnota podílu uvedena ve jmenovité hodnotě, ve stavech vykazovaných k 1.1.2009 se jedná o hodnoty uvedené v likvidační rozvaze České inkasní, s.r.o.

Jediný nárůst upsaného a rovněž splaceného kapitálu se týkal majetkové účasti u České exportní banky, ke kterému došlo v souvislosti se zvýšením základního kapitálu o 950 mil. Kč, a které bylo realizováno vydáním nových kmenových akcií v počtu 950 ks s nominální hodnotou 1 mil. Kč každé akcie. Celková majetková účast státu byla zvýšena o 650 mil. Kč (úhrada byla provedena dne 5.8.2009 z kapitoly VPS a registrace navýšení účasti v říjnu 2009), majetkový podíl MF byl zvýšen o 338 mil. Kč .Dále se u majetkové účasti státu jednalo o zvýšení kapitálu u MPO o 195 mil. Kč, Mze o 39 mil. Kč a u MZV o 78 mil. Kč. Celkový podíl státu na základním kapitálu a.s. ČEB je ve výši 2 150 mil. Kč (tj. 72,88 %) a ve výši 800 mil. Kč je podíl Exportní garanční a pojišťovací společnosti (27,12 %).

Další změna v portfoliu tuzemských majetkových účastí se týkala vyjmutí ČEPS, a.s., z evidence státních finančních aktiv. Na základě usnesení vlády ze dne 26.srpna 2009 č.1102 došlo k 1.9.2009 k bezúplatnému převodu příslušnosti hospodařit s podílem majetkové účasti státu u společnosti ČEPS, a.s. z Ministerstva financí na Ministerstvo průmyslu a obchodu.

V souvislosti s rozhodnutím o privatizaci a následnou realizací schváleného privatizačního projektu se dále jednalo o vyjmutí majetkových účastí u společností Technoexport, a.s. (689 mil. Kč v nominální hodnotě) a Strojimport, a.s. (48,3 mil. Kč v nominální hodnotě).

Ve skupině majetkových účastí převedených k 1.1.2008 na Ministerstvo financí, jako právního nástupce České konsolidační agentury zaniklé dnem 31. prosince 2007 bez likvidace, došlo meziročně ke snížení hodnoty o 1 848,8 mil. Kč. Rozhodující podíl na tomto poklesu ve výši 1 808,8 mil. Kč vznikl v důsledku prodeje majetkové účasti ve společnosti Arcelor Mittal Ostrava, a.s. Další snížení o 40,0 mil. Kč souvisí s ukončením likvidace

společnosti Global Investment, a.s. v likvidaci. Likvidace dalších osmi společností ukončené výmazem z obchodního rejstříku neměly na změnu hodnoty státních finančních aktiv žádný vliv.

S prodejem akcií společnosti Arcelor Mittal Ostrava, a.s. souvisí vznik pohledávky za Arcelor Mittal Holdings AG, vyplývající z povinnosti úhrady kupní ceny v celkové výši 6 795,4 mil. Kč bez příslušenství v šesti splátkách rozložených do roku 2015. Z této částky již byla v den převodu akcií (tj. současně se vznikem této pohledávky) ve smyslu smlouvy o převodu akcií uhrazena 1 mld. Kč.

Příjmy z dividend z titulu správcovství majetkových účastí byly inkasovány v kapitole OSFA v úhrnné výši 1 370,2 mil.Kč, z toho příjmy z majetkových účastí ve správě MF činily 600,3 mil. Kč (506,2 mil. Kč od ČEPS, a.s. a 94,1 mil. Kč od ČEZ, a.s.). Z majetkových účastí ve správě MPSV představovaly inkasované dividendy 769,9 mil. Kč (546,6 mil. Kč od společnosti E.ON AG a 223,3 mil. Kč od ČEPS, a.s.), přičemž veškeré tyto příjmy byly v souladu s usnesením vlády č.797/2004 převedeny do státních finančních aktiv s určením pro důchodovou reformu.

4. Státní půjčky, návratné finanční výpomoci a jiné tuzemské pohledávky státu

Státní půjčky a návratné finanční výpomoci jsou až na výjimky poskytovány bezúročně na vymezené účely podnikatelským a jiným subjektům z prostředků státního rozpočtu vč. krytí z depozitních účtů státních finančních aktiv, případně i z jiných zdrojů. Instrument návratných finančních výpomocí v některých případech nahrazuje nebo doplňuje nenávratné rozpočtové dotace.

Stav pohledávek státu z poskytnutých **státních půjček a návratných finančních výpomocí evidovaných v rámci státních finančních aktiv** se v roce 2009 mírně snížil, a to o 268,9 mil. Kč, což představuje pokles o 1,9 %. K tomuto poklesu stavu došlo u rozpočtové kapitoly VPS jednak uhrazením příslušných splátek jednotlivými dlužníky a jednak na základě rozhodnutí o jednostranném upuštění od vymáhání některých nedobytných pohledávek. Ze státních finančních aktiv byla rovněž vyjmuta pohledávka z titulu bezúročně půjčky poskytnuté MMF, která je dále vedena v bilanci České národní banky.

Tabulka č. 12

v mil. Kč

Pohledávky ze státních půjček a návratných finančních výpomocí	Stav k 1.12.2009	Nově poskytnuté	Splátky od dlužníků	Jiná změna stavu (+,-)	Stav k 31.12.2009
- na plynárenské VIA	4 566,3				4 566,3
- ostatní z kapitoly VPS	9 490,6		31,9	-68,2	9 390,5
- ze státních finančních aktiv	0,0				0,0
- půjčka MMF (splaceno a spravováno ČNB)	168,8			-168,8	0,0
Úhrnem v rámci státních finančních aktiv	14 225,7		31,9	-237,0	13 956,8

Pokud jde o **návratné finanční výpomoci evidované ve státních finančních aktivech**, pak v průběhu roku 2009 nebyly z rozpočtové kapitoly VPS ani z prostředků státních finančních aktiv poskytnuty žádné návratné finanční výpomoci.

Splátky návratných finančních výpomocí poskytnutých v minulosti z rozpočtové kapitoly VPS a inkasované v roce 2009 na příjmový účet rozpočtové kapitoly VPS probíhaly vesměs v souladu s příslušným platným splátkovým kalendářem. Konkrétně se týkaly obcí Domašov nad Bystřicí (5 mil. Kč z NFV poskytnuté na plnění soudně uznaných závazků vyplývajících ze záruk obce za úvěr poskytnutý obchodní společnosti Salicia), Kácov (1 mil. Kč z NFV poskytnuté na úhradu dlužné částky dle exekučního příkazu), Strážek (600 tis. Kč z NFV poskytnuté na úhradu závazků po lhůtě splatnosti), Loučka (450 tis. Kč z NFV poskytnuté na akci kanalizace a ČOV), Traplice (350 tis. Kč z NFV poskytnuté na akci kanalizace a ČOV), Dětenice (80 tis. Kč z NFV poskytnuté na akci rekonstrukce vodního zdroje Dětenice-Viničky) a Vrchlice-Maleč (370 tis. Kč z NFV poskytnuté na akci kanalizace Tuklaty II). Pravidelnou splátku ve výši 1 mil. Kč (z NFV poskytnuté k zajištění výplaty náhrad zákazníkům zkrachovalých obchodníků s CP) uhradil Garanční fond obchodníků s cennými papíry. Částku 23,1 mil. Kč odvedl Zajišťovací fond družstevních záložen jako úhradu části návratných finančních výpomocí, splatných v roce 2009 a poskytnutých v minulosti Úřadu pro dohled nad družstevními záložkami.

Rozhodnutím ministra financí bylo v souladu s příslušným ustanovením zákona č.219/2000 Sb. (o majetku státu) trvale upuštěno od vymáhání pohledávek v úhrnné výši 68,2 mil. Kč. Tyto pohledávky vznikly z NFV, poskytnutých z kapitoly VPS v roce 1991 podnikatelským subjektům v rámci podpory programu rozvoje průmyslové výroby. Pohledávky jsou nadále vedeny mimo bilanci státních finančních aktiv a pasiv a zaúčtovány na příslušném podrozvahovém účtu.

Na příjmové účty kapitoly VPS byla v roce 2009 inkasována rovněž část splátek **návratných finančních výpomocí uvolňovaných v minulosti z ostatních rozpočtových kapitol** (kromě VPS a OSFA). Tyto splátky v úhrnné částce cca 347 mil. Kč zahrnují zejména

úhrady od měst, obcí a vybraných podnikatelských subjektů, kterým byly poskytnuty návratné finanční výpomoci na výstavbu vodovodů, kanalizací a čističek odpadních vod.

U tzv. starého bloku návratných finančních výpomocí poskytovaných do zemědělství na vybrané dotační tituly v letech 1991 až 1995 byly uhrazené splátky ve výši cca 52,2 mil. Kč převáděny do příjmů rozpočtové kapitoly VPS prostřednictvím příslušných finančních úřadů.

Mimo bilanci státních finančních aktiv a pasiv jsou evidovány též pohledávky státu za organizacemi, kterým byly v roce 1991 ze státních prostředků poskytnuty zálohy na budoucí odkoupení splatných pohledávek za odběrateli v Iráku v souvislosti s uvalením hospodářského embarga na Irák a Kuvajt. Ukončení procesu vyrovnání irácké vlády s věřiteli iráckých odběratelů bylo uskutečněno v roce 2006 formou rekoniiliace pohledávek a uzavřením dohody o náhradním plnění, která vychází z obecných principů Pařížského klubu věřitelů. Celková hodnota pohledávky státu z tohoto titulu, vedená v podrozvahové evidenci SFA, dosáhla k 31.12.2009 hodnoty cca 1 417,7 mil. Kč, přičemž u části této pohledávky ve výši 106,5 mil. Kč je trvale upuštěno od jejího vymáhání.

Obdobně jsou vedeny i pohledávky státu, vyplývají ze zákona č.499/1990 Sb., o přepočtu devizových aktiv a pasiv v oblasti zahraničních pohledávek a závazků v souvislosti s kursovými opatřeními. Tento zákon stanovil povinnost bývalým organizacím zahraničního obchodu provést přepočet svých devizových aktiv a pasiv v oblasti zahraničních pohledávek a závazků v důsledku změn kursů čs. koruny. Celková hodnota pohledávky státu z tohoto titulu, vedená v podrozvahové evidenci SFA, dosáhla k 31.12.2009 hodnoty cca 1 407,6 mil. Kč, přičemž u části této pohledávky ve výši 722,5 mil. Kč je trvale upuštěno od jejího vymáhání.